

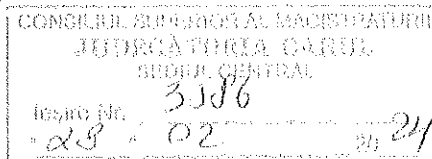

Judecătoria Cahul, Sediul Central (Cahul)
Cahul | str. M.Frunze 62
Tel.:(299) 2-46-82; E-mail: jch@justice.md

Scrisoare de expediere a actului judecătoresc

Data: 28.02.2024

Nr. Dosar: 1-24006738-15-1-15012024

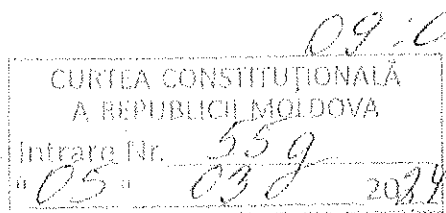
Curtea Constituțională	Curtea Constituțională	Adresa municipiul Chișinău str. Lăpușneanu 28
---------------------------	------------------------	--

Prin prezenta, *Judecătoria Cahul, Sediul Central*, Vă expediază spre cunoștință copia încheierii din 23.02.2024 pe cauza penală, nr. 1-24006738-15-1-15012024,
- Articolul 171. alin.(2) lit.b),art.174 alin.(1),art.174 alin.(1),art.208/1, art.177 alin.(1) Violul.

Atenție! Prezentul document conține date cu caracter personal. Distribuirea, prelucrarea și utilizarea acestora contrar prevederilor Legii nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal constituie o faptă sancționabilă în conformitate cu normele legale aplicabile.

Anexă: copia încheierii și 2 sesizări.

Judecător: Inga Gorlenco

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

art.174 alin.1 și 2 Cod penal al Republicii Moldova

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**A.1. Persoană fizică****1. Nume:****2. Prenume:****3. Adresă:****4. Telefon, e-mail:****5. Reprezentant (dacă este cazul): avocat Todorov Maxim.****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Judecătoria Cahul, sediul Central.****2. Judecător/complet de judecată:****4. Adresa instanței de judecată: mun. Cahul, strada Mihai Frunze 62****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: Tel: (299) 24682; jch@justice.md**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun.

1. Pe rolul Judecătoriei Cahul, sediul Central se află la examinarea cauza penală privind învinuirea minorului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.171, art.174, art.174, art.208¹, art.177 Cod penal al Republicii Moldova.
2. Conform Rechiștorului pe cauza penală nr. 2022150599, minorul se învinuiește în faptul că dânsul în una din zile, la sfârșitul lunii iunie 2022, aproximativ la ora 17:00 min, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora , născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale cu minora prin constrângere psihică, manifestată prin amenințarea cu aplicarea violenței fizice, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de se apăra din cauza vârstei minore, a dezbrăcat-o de haine și contrar voinței a întreținut cu un act sexual cu penetrarea vaginală a organului său sexual, neconsimțit.
3. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea, prevăzută de art. 171 alin. (2) lit.b) Cod Penal, după indicii: „*Violul, adică actul sexual neconsimțit, săvârșit cu bună-știință asupra unui minor*”.
4. Tot el, acționând intenționat, în una de zile, la sfârșitul lunii iunie 2022, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora , născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale a întreținut cu ultima act sexual cu penetrarea orală a organului lui sexual, cu consimțământul acesteia.
5. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art. 174 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „*Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.*”
6. Tot el, acționând intenționat, aproximativ în una de zile a lunii august 2022, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora , născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale a întreținut cu ultima două acte sexuale cu penetrarea vaginală a organului lui sexual, cu consimțământul acesteia.
7. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art. 174 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „*Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani*”.
8. Tot el, aproximativ în perioada lunilor ianuarie- august 2022, a solicitat și a primit pe telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A de la minora , născută la 04.11.2007 prin rețele de socializare „INSTAGRAM” poze intime ale ultimei în lingerie și fără, pe care le-a deținut în telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A și apoi le-a distribuit aproximativ în perioada 30 septembrie 2022 – 03 octombrie 2022 lui prin rețele de socializare pe telefonul lui mobil de model Oppo CPH 2127, iar ultimul le-a transmis mamei minore , pe telefonul mobil de model XIAOMI POCCO S3 și a amenințat-o dacă nu va lua cererea depusă la data de 29.09.2022 le va distribui pe rețele de socializare.
9. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art.208/1 Cod penal, conform indicilor: „*Distribuirea, difuzarea, și deținerea de imagini cu*

reprezentări ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate de manieră lascivă sau obscenă, inclusiv în formă electronică”.

10. Tot el, urmărind scopul de a răspândi ilegal informații ce țin de viața personală, și sunt ocrotite de lege și care constituie secret personal, după ce în perioada ianuarie- august 2022 a primit pe telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A de la minora, născută la 04.11.2007, prin rețele de socializare „INSTAGRAM” poze intime ale ultimei în lingerie și fără, pe care le-a deținut în telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A și în perioada de 30 septembrie 2022 - 03 octombrie 2022, fără consimțământul minorei, le-a distribuit lui prin rețele de socializare pe telefonul lui mobil de model Oppo CPH 2127, iar ultimul le-a transmis prin rețele de socializare în telefonul mobil de model XIAOMI POCCO S3 mamei minorei, acțiuni care i-au lezat onoarea și demnitatea minorei
11. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art.177 alin. (1) Cod penal, conform indicilor: „ *Răspîndirea cu bună-știință a informațiilor ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal al altei persoane fără consimțământul ei*”.

C. Obiectul sesizării¹.

1. *Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.1 Cod penal în redacția de până la LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*];

Articolul 174. Raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.

(1) Raportul sexual altul decât violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

2. *Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.1 Cod penal în redacția adoptată prin LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*];

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.

(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

3. *Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.2 Cod penal în constituie sintagma „... dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică”*:

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.

(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) nu este pasibilă de răspundere penală dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție².

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22. Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 3. Principiul legalității.

„(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.
(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.”

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale sunt următoarele:

Articolul 7. Nicio pedeapsă fără lege

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

1. În jurisprudența sa constantă Curtea Constituțională a Republicii Moldova a remarcat că: „ 107. principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (nullum crimen sine lege) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (nulla poena sine lege). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a certitudinii juridice a persoanei în materie penală. 108. Curtea a reținut că principiul în discuție are consecințe atât pentru activitatea de elaborare a normelor penale, cât și pentru procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect

formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența acestuia. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin.(3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35, 36). 109. Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei în defavoarea persoanei și, respectiv, interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 37). 110. Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile. 111. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 112. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 47)³.

³ Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17.10.2019.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție.

1. Cu privire la critica de neconstituționalitate a art.174 alin.1 Cod penal în redacția de până la l.P316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23]: „(1) Raportul sexual altul decât violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani”, atragem atenția Curții constituționale că diferența dintre fapta citată, de fapta de viol, prevăzută de art.171 Cod penal⁴ și acțiuni violente cu caracter sexual prevăzute de art.172 Cod penal⁵ constă în prezența consimțământului victimei în cazul art.174 alin.1 Cod penal, și lipsa consimțământului victimei în cazul prevăzut la art.171 și art.172 Cod penal, generat de constrângerea fizică/psihică sau imposibilității de apărare sau de exprimării a voinței.
2. Totodată, pentru aplicarea prevederilor art.174 alin.1 Cod penal consimțământul exprimat de victimă care nu a împlinit 16 ani pentru întreținerea raportului sexual, altul decât violul, sau actelor de penetrare vaginală, anală sau bucală urmează să fie unul conștient, când victima înțelege caracterul actelor și acțiunilor sexuale comise în privința ei. În caz contrar, dacă victima va fi imposibilitate de exprimare a voinței din cauza vârstei, fapta se va califica ca viol sau acțiuni violente cu caracter sexual. Constatăm la acest capitol că, norma penală nu prevede vârsta minimă a victimei de la care aceasta își va putea exprima consimțământul în mod conștient și va putea înțelege acțiunile comise în privința sa, inclusiv de a dirija acțiunile proprii în vederea aplicării art.174 alin.1 Cod penal. Efectiv acest lucru înseamnă că vârsta minimă a victimei minore nu poate fi identificată cu certitudine, iar norma penală nu excelează în explicații clare în acest sens. Deși aplicarea prin analogie a normelor penale este interzisă, legiuitorul a stabilit că vârsta și responsabilitatea în calitate de semne a subiectului infracțiunii apar de regulă de la vârsta de 16 ani, iar pentru anumite infracțiuni expres prevăzute de lege penală de la vârsta de 14 ani. Indirect, rezultă că legiuitorul a stabilit vârsta minimă de 14 ani de la care minorul poate înțelege caracterul infracțional al acțiunilor comise, aceste principii fiind posibil de aplicat și la victima infracțiunii prevăzute de art.174 Cod penal. Însă, în lipsa unei norme exprese în acest sens, aplicarea prin analogie a unei astfel de argumentări este imposibilă și din start ilicită.
3. În calitate de comparație, Codul penal al României la art.220 are o redacție mult mai previzibilă decât art.174 alin.1 Cod penal al Republicii Moldova: „ (1) *Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 13 și 15 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.* (3) Fapta prevăzută în alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 13 și 18 ani, când majorul a abuzat de autoritatea ori influența sa asupra victimei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Fapta prevăzută în alin. (1)-(3) se sancționează cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când: a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau

⁴ Art.171 alin.1 Cod penal: „ (1) Violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința”.

⁵ Art.172 alin.1 Cod penal: „ (1) Homosexualitatea sau satisfacerea pozei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința”.

tratamentul făptuitorului; c) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice”. De altfel, legiuitorul român a stabilit în norma citată supra, într-un mod determinabil vârsta minimă de la care victima minoră are capacitatea de a consimți un raport și/sau act sexual, această vârstă fiind de 13 ani, iar dacă victima are vârsta mai mică de 13 ani, calificarea faptei se face conform alin.2 care prevede o pedeapsa mult mai aspră în acest sens.

4. În calitate de comparație, Codul penal al Federației Ruse la art.134, de asemenea incriminează fapta de act sexual sau alte acțiuni sexuale cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani: „(1) *Raportul sexual cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani.*(2) Homosexualismul sau lesbianismul cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani. (3) *Faptele prevăzute la alin.1 sau 2 comise în privința unei persoane care a împlinit vârsta de 12 ani dar nu a atins vârsta de 14 ani. (...)* (4) *Dacă diferența de vârstă dintre victimă și inculpat/ă este mai mică de patru ani aceasta din urmă nu se pedepsește cu închisoare pentru fapta săvârșită prevăzută de alin.1 a prezentului articol sau art.135 alin.1 al prezentului cod*”. Astfel, legiuitorul rus a stabilit prin art.134 Cod penal că începând cu vârsta de 12 ani victima poate înțelege caracterul actelor și acțiunilor comise împotriva sa, iar aplicarea pedepsei se va aplica diferențiat în funcție de vârsta victimei: 12-14 ani; 14-16 ani. De asemenea, legiuitorul rus a optat în calitate de semn al subiectului infracțiunii vârsta de 18 ani a făptuitorului, spre deosebire de legiuitorul moldav care a stabilit vârsta de 16 ani pentru tragere la răspundere penală pentru comiterea faptei prevăzute la art.174 alin.1 Cod penal.
5. Situația nu s-a redresat nici după modificarea art.174 alin.1 Cod penal prin *LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*; „ (1) *Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani*”. Chestiunea privind vârsta minimă a victimei minore de la care aceasta orientativ deține dezvoltarea fizică și intelectuală în care își poate exprima cert consimțământul la întreținerea de acte sexuale așa și nu a fost soluționată. Nu identificăm o claritate în acest sens nici în art.132² Cod penal care definește noțiunea de acte sexuale sau acțiuni cu caracter sexual neconsimțit: „... (3) Se consideră neconsimțit actul sexual sau acțiunea cu caracter sexual care este însoțită de o constrângere fizică sau psihică, aplicată victimei ori altei persoane, sau în care se profită de imposibilitatea persoanei de a se apăra sau de a-și exprima voința”. Ținând cont de acestea argumentele expuse supra în privința neconstituționalității art.174 alin.1 Cod penal în redacția de până la *LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23* sunt valabile și rămân aplicabil și la critica de neconstituționalitate a art.174 alin.1 în redacția de după adoptarea *LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*.
6. Cu privire la critica de neconstituționalitate a art.174 alin.2 Cod penal al Republicii Moldova este necesar de a remarca că sintagma „(2) *Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) nu este pasibilă de răspundere penală dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică*” stabilește trei condiții cumulative pe care urmează să le constate instanța de judecată în vederea stabilirii faptului că persoana nu este supusă răspunderii penale. Acest condiții cumulative sunt: 1. persoană să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta; 2. persoana să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea fizică; persoana să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea psihică.
7. Pentru aplicarea primei condiții - persoană să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta constatăm că legiuitorul nu a stabilit diferența concretă de vârstă (în ani/luni) sau criteriile în funcție de care se va putea determina această diferență de vârstă dintre făptuitor și victimă.

Caracterul abstract al normei penale este susceptibil de o interpretare extensivă defavorabilă în cazul făptuitorului, iar interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a principiului legalității incriminării și legalității pedepsei. La speță, făptuitorul este născut la 25.01.2006, iar partea vătămată este născută la 04.11.2007. La momentul comiterii pretinzelor fapte prevăzute de art.174 Cod penal, în luna iunie 2022, minorul

avea vârsta de 16 ani și 5 luni, iar partea vătămată avea împlinită vârsta de 14 ani și 6 luni. Diferența de vârstă dintre făptuitor și victimă constituie circa 1 ani și 9 luni. Aparent, art.174 alin.2 Cod penal ar putea fi aplicabil într-o astfel de situație însă dificultatea rezidă în lipsa unei clarități suficiente a normei penale în acest sens.

8. În Codul penal al Republicii Moldova există încă o singură normă penală care stabilește criterii clare de aplicare referitor la diferența de vârstă dintre făptuitor și victimă, și anume art.201 Cod penal (Incestul): „ (1) Raportul sexual între rude pe linie dreaptă pînă la gradul trei inclusiv, precum și între rude pe linie colaterală (frați, surori), se pedepsește cu închisoare de pînă la 5 ani. (2) *Persoanele prevăzute la alin.(1) nu sînt pasibile de răspundere penală dacă, la momentul săvârșirii faptei, nu au împlinit vîrsta de 18 ani și diferența de vîrstă între ei nu este mai mare de 2 ani*”. În acest caz, legiuitorul a stabilit clar diferența de vârstă de maxim 2 ani, și că atît făptuitorul cît și victimă să nu aibă împlinită vîrsta de 18 ani, adică ambii să fie minori. O asemenea condiție, ca victima și făptuitorul să fie minori nu o regăsim în art.174 alin.2 Cod penal, astfel încît ipotetic, în redacția actuală făptuitorul poate avea 18 ani, iar victima pînă la 16 ani. Totodată art.3 alin.2 Cod penal interzice aplicarea extensivă și defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale.
9. În calitate de comparație Codul penal al României la art.220 alin.2 are o redacție mult mai previzibilă decît art.174 alin.2 Cod penal al Republicii Moldova: „ (1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vîrsta între 13 și 15 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită asupra unui minor care nu a împlinit vîrsta de 13 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Fapta prevăzută în alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vîrsta între 13 și 18 ani, când majorul a abuzat de autoritatea ori influența sa asupra victimei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Fapta prevăzută în alin. (1)-(3) se sancționează cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când: a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; c) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice. (5) Faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) nu se sancționează dacă diferența de vîrstă nu depășește 3 ani”. Deci legiuitorul român a indicat expres că dacă diferența de vîrstă dintre victimă făptuitor este de pînă la 3 ani, făptuitorul nu este tras la răspundere. De asemenea, legiuitorul român nu a condiționat aplicarea normei respective de minoratul făptuitorului la momentul comiterii faptei, astfel încît aceasta poate fi aplicată și făptuitorului care a atins vîrsta de 18 ani la momentul comiterii faptei, respectînd evident diferența de vîrstă cu victima de pînă la 3 ani.
10. În calitate de comparație, Codul penal al Federației Ruse la art.134, de asemenea incriminează fapta de act sexual sau alte acțiuni sexuale cu o persoană care nu a împlinit vîrsta de 16 ani, însă stabilește expres că pentru a nu fi supus răpunderii penale diferența de vîrstă dintre făptuitor și victimă trebuie se fie de pînă la patru ani: „(1) *Raportul sexual cu o persoană care nu a atins vîrsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vîrsta de 18 ani.*(2) Homosexualismul sau lesbianismul cu o persoană care nu a atins vîrsta de 16 ani comis de către o persoană care a

împlinit vârsta de 18 ani. (3) *Faptele prevăzute la alin.1 sau 2 comise în privința unei persoane care a împlinit vârsta de 12 ani dar nu a atins vârsta de 14 ani. (...) (4) Dacă diferența de vârstă dintre victimă și inculpat/ă este mai mică de patru ani aceasta din urmă nu se pedepsește cu închisoare pentru fapta săvârșită prevăzută de alin.1 a prezentului articol sau art.135 alin.1 al prezentului cod*". Suplimentar legiuitorul rus a stabilit că pot fi trase la răspundere conform art.134 alin.1 și 2 doar făptuitorii care au atins vârsta de 18 ani la momentul comiterii faptei, iar în privința victimelor între 12-14 ani fiind aplicabile regulile generale ale subiectului infracțiunii.

11. În concluzie, legiuitorii statelor străine, precum România și Federația Rusă au optat ca și legiuitorul moldav pentru liberare de răspundere a persoanelor care au comis acte sexuale consimțite cu minori în vârstă de pînă la 16 ani. Doar că legiuitorii străini au stabilit în mod expres dispensa de vârstă dintre victimă și făptuitor, prezumînd că această diferență de vârstă maximă ar fi un criteriu clar și suficient că făptuitorul și victima sunt la un nivel apropiat de dezvoltare fizică și psihică concomitent, fără a mai fi necesare alte careva criterii neclare și complicate în aplicare, așa cum a indicat legiuitorul moldav.
12. A doua condiție cumulativă stabilită de legiuitorul moldav pentru liberarea de răspundere penală conform art.174 alin.2 este ca *făptuitorul să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea fizică*, fără a stabili la care aspecte ale dezvoltării fizice să se raporteze instanța de judecată care va aplica norma sau care sunt criteriile în funcție de care se va determina nivelul apropiat de dezvoltare dintre victimă și făptuitor (greutate, înălțime etc.). În calitate de exemplu, la speța examinată victima minoră _____ la momentul comiterii pretinse fapte prevăzute la art.174 alin. 1 Cod penal avea circa 75 kg, fapt reflectat la efectuarea expertizei medico-legale în privința acesteia, iar făptuitorul _____ : pînă la 60 kg. Astfel de criteriu urmează a fi exclus întrucît creează doar incertitudine în aplicare.
13. A treia condiție stabilită de legiuitorul moldav pentru a nu fi tras la răspundere este ca *făptuitorul să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea psihică*. Noțiunea de dezvoltare psihică apropiată nu este descrisă nici de Codul penal al Republicii Moldova și nici de alte acte normative. De asemenea, nu sunt descrise nici măcar criteriile în funcție de care se va putea determina dezvoltarea psihică apropiată a făptuitorului și cine este competent să dea o apreciere în acest sens. Nici art.143 Cod de procedura penală nu include în lista cazurilor cînd efectuarea expertizei este obligatorie, nivelul apropiat al dezvoltării fizice și psihice a făptuitorului cu victima în vederea aplicării art.174 alin.2 Cod penal al Republicii Moldova. Astfel de criteriu urmează a fi înlocuit sau descris în detaliu întrucît creează doar incertitudine în aplicare.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul).

Rechizitoriul pe cauza cauza penală I

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁶

Amro cest *Joseph Maresim*
Joseph

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Cur. sunt veridice, semnând la final.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

art.174 alin.1 și 2 Cod penal al Republicii Moldova

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**A.1. Persoană fizică****1. Nume:** _____**2. Prenume:** _____**3. Adresă:** _____**4. Telefon, e-mail:** _____**5. Reprezentant (dacă este cazul):** avocat Todorov Maxim.**A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu:** Judecătoria Cahul, sediul Central.**2. Judecător/complet de judecată:** _____**4. Adresa instanței de judecată:** mun. Cahul, strada Mihai Frunze 62**5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată:** Tel: (299) 24682; jch@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun.

1. Pe rolul Judecătorei Cahul, sediul Central se află la examinarea cauza penală privind învinuirea minorului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.171, art.174, art.174, art.208¹, art.177 Cod penal al Republicii Moldova.
2. Conform Rechetorului pe cauza penală nr. 2022150599, minorul se învinuiește în faptul că dânsul în una din zile, la sfârșitul lunii iunie 2022, aproximativ la ora 17:00 min, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora , născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale cu minora prin constrângere psihică, manifestată prin amenințarea cu aplicarea violenței fizice, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de se apăra din cauza vârstei minore, a dezbrăcat-o de haine și contrar voinței a întreținut cu un act sexual cu penetrarea vaginală a organului său sexual, neconsimțit.
3. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea, prevăzută de art. 171 alin. (2) lit.b) Cod Penal, după indicii: „*Violul, adică actul sexual neconsimțit, săvârșit cu bună-știință asupra unui minor*”.
4. Tot el, acționând intenționat, în una de zile, la sfârșitul lunii iunie 2022, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora , născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale a întreținut cu ultima act sexual cu penetrarea orală a organului lui sexual, cu consimțământul acesteia.
5. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art. 174 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „*Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.*”
6. Tot el, acționând intenționat, aproximativ în una de zile a lunii august 2022, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora , născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale a întreținut cu ultima două acte sexuale cu penetrarea vaginală a organului lui sexual, cu consimțământul acesteia.
7. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art. 174 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „*Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani*”.
8. Tot el, aproximativ în perioada lunilor ianuarie- august 2022, a solicitat și a primit pe telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A de la minora , născută la 04.11.2007 prin rețele de socializare „INSTAGRAM” poze intime ale ultimei în lingerie și fără, pe care le-a deținut în telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A și apoi le-a distribuit aproximativ în perioada 30 septembrie 2022 – 03 octombrie 2022 lui prin rețele de socializare pe telefonul lui mobil de model Oppo CPH 2127, iar ultimul le-a transmis mamei minore , telefonul mobil de model XIAOMI POCCO S3 și a amenințat-o dacă nu va lua cererea depusă la data de 29.09.2022 le va distribui pe rețele de socializare.
9. În drept acțiunile lui constituie infracțiunea prevăzută de art.208/1 Cod penal, conform indicilor: „*Distribuirea, difuzarea, și deținerea de imagini cu*

reprezentări ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate de manieră lascivă sau obscenă, inclusiv în formă electronică”.

10. Tot el, urmărind scopul de a răspândi ilegal informații ce țin de viața personală, și sunt ocrotite de lege și care constituie secret personal, după ce în perioada ianuarie- august 2022 a primit pe telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A de la minora _____, născută la 04.11.2007, prin rețele de socializare „INSTAGRAM” poze intime ale ultimei în lăncerie și fără, pe care le-a deținut în telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A și în perioada de 30 septembrie 2022 - 03 octombrie 2022, fără consimțământul minorei, le-a distribuit lui _____ prin rețele de socializare pe telefonul lui mobil de model Oppo CPH 2127, iar ultimul le-a transmis prin rețele de socializare în telefonul mobil de model XIAOMI POCCO S3 mamei minorei, _____ acțiuni care i-au lezat onoarea și demnitatea minorei
11. În drept acțiunile lui _____ constituie infracțiunea prevăzută de art.177 alin. (1) Cod penal, conform indicilor: „ *Răspîndirea cu bună-știință a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal al altei persoane fără consimțământul ei*”.

C. Obiectul sesizării¹.

1. *Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.1 Cod penal în redacția de până la LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*];

Articolul 174. Raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.

(1) Raportul sexual altul decât violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

2. *Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.1 Cod penal în redacția adoptată prin LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*];

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.

(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

3. *Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.2 Cod penal în sintagma „... dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică”*];

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.

(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) nu este pasibilă de răspundere penală **dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică.**

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție².

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22. Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 3. Principiul legalității.

„(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.
(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.”

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale sunt următoarele:

Articolul 7. Nicio pedeapsă fără lege

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

1. În jurisprudența sa constantă Curtea Constituțională a Republicii Moldova a remarcat că: „ 107. principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (nullum crimen sine lege) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (nulla poena sine lege). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a certitudinii juridice a persoanei în materie penală. 108. Curtea a reținut că principiul în discuție are consecințe atât pentru activitatea de elaborare a normelor penale, cât și pentru procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect

formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența acestuia. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin.(3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35, 36). 109. Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei în defavoarea persoanei și, respectiv, interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 37). 110. Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile. 111. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 112. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 47)³.

³ Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17.10.2019.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție.

1. Cu privire la critica de neconstituționalitate a art.174 alin.1 Cod penal în redacția de pînă la LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23]: „(1) Raportul sexual altul decît violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vîrsta de 16 ani”⁴, atragem atenția Curții constituționale că diferența dintre fapta citată, de fapta de viol, prevăzută de art.171 Cod penal⁴ și acțiuni violente cu caracter sexual prevăzute de art.172 Cod penal⁵ constă în prezența consimțămîntului victimei în cazul art.174 alin.1 Cod penal, și lipsa consimțămîntului victimei în cazul prevăzut la art.171 și art.172 Cod penal, generat de constrîngerea fizică/psihică sau imposibilității de apărare sau de exprimării a voinței.
2. Totodată, pentru aplicarea prevederilor art.174 alin.1 Cod penal consimțămîntul exprimat de victimă care nu a împlinit 16 ani pentru întreținerea raportului sexual, altul decît violul, sau actelor de penetrare vagină, anală sau bucală urmează să fie unul conștient, cînd victima înțelege caracterul actelor și acțiunilor sexuale comise în privința ei. În caz contrar, dacă victima va fi imposibilitate de exprimare a voinței din cauza vîrstei, fapta se va califica ca viol sau acțiuni violente cu caracter sexual. Constatăm la acest capitol că, norma penală nu prevede vîrsta minimă a victimei de la care aceasta își va putea exprima consimțămîntul în mod conștient și va putea înțelege acțiunile comise în privința sa, inclusiv de a dirija acțiunile proprii în vederea aplicării art.174 alin.1 Cod penal. Efectiv acest lucru înseamnă că vîrsta minimă a victimei minore nu poate fi identificată cu certitudine, iar norma penală nu excelează în explicații clare în acest sens. Deși aplicarea prin analogie a normelor penale este interzisă, legiuitorul a stabilit că vîrsta și responsabilitatea în calitate de semne a subiectului infracțiunii apar de regulă de la vîrsta de 16 ani, iar pentru anumite infracțiuni expres prevăzute de lege penală de la vîrsta de 14 ani. Indirect, rezultă că legiuitorul a stabilit vîrsta minimă de 14 ani de la care minorul poate înțelege caracterul infracțional al acțiunilor comise, aceste principii fiind posibil de aplicat și la victima infracțiunii prevăzute de art.174 Cod penal. Însă, în lipsa unei norme exprese în acest sens, aplicarea prin analogie a unei astfel de argumentări este imposibilă și din start ilicită.
3. În calitate de comparație, Codul penal al României la art.220 are o redacție mult mai previzibilă decît art.174 alin.1 Cod penal al Republicii Moldova: „ *(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vîrsta între 13 și 15 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvîrșită asupra unui minor care nu a împlinit vîrsta de 13 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.* (3) Fapta prevăzută în alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vîrsta între 13 și 18 ani, cînd majorul a abuzat de autoritatea ori influența sa asupra victimei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Fapta prevăzută în alin. (1)-(3) se sancționează cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci cînd: a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau

⁴ Art.171 alin.1 Cod penal: „ (1) Violul, adică raportul sexual săvîrșit prin constrîngere fizică sau psihică a persoanei sau profitînd de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința”.

⁵ Art.172 alin.1 Cod penal: „ (1) Homosexualitatea sau satisfacerea poftii sexuale în forme perverse, săvîrșite prin constrîngere fizică sau psihică a persoanei ori profitînd de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința”.

tratamentul făptuitorului; c) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice”. De altfel, legiuitorul român a stabilit în norma citată supra, într-un mod determinabil vârsta minimă de la care victima minoră are capacitatea de a consimți un raport și/sau act sexual, această vârstă fiind de 13 ani, iar dacă victima are vârsta mai mică de 13 ani, calificarea faptei se face conform alin.2 care prevede o pedeapsa mult mai aspră în acest sens.

4. În calitate de comparație, Codul penal al Federației Ruse la art.134, de asemenea incriminează fapta de act sexual sau alte acțiuni sexuale cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani: *„(1) Raportul sexual cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani.(2) Homosexualismul sau lesbianismul cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani. (3) Faptele prevăzute la alin.1 sau 2 comise în privința unei persoane care a împlinit vârsta de 12 ani dar nu a atins vârsta de 14 ani. (...) (4) Dacă diferența de vârstă dintre victimă și inculpat/ă este mai mică de patru ani aceasta din urmă nu se pedepsește cu închisoare pentru fapta săvârșită prevăzută de alin.1 a prezentului articol sau art.135 alin.1 al prezentului cod”*. Astfel, legiuitorul rus a stabilit prin art.134 Cod penal că începând cu vârsta de 12 ani victima poate înțelege caracterul actelor și acțiunilor comise împotriva sa, iar aplicarea pedepsei se va aplica diferențiat în funcție de vârsta victimei: 12-14 ani; 14-16 ani. De asemenea, legiuitorul rus a optat în calitate de semn al subiectului infracțiunii vârsta de 18 ani a făptuitorului, spre deosebire de legiuitorul moldav care a stabilit vârsta de 16 ani pentru tragere la răspundere penală pentru comiterea faptei prevăzute la art.174 alin.1 Cod penal.
5. Situația nu s-a redresat nici după modificarea art.174 alin.1 Cod penal prin *LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*: *„ (1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani”*. Chestiunea privind vârsta minimă a victimei minore de la care aceasta orientativ deține dezvoltarea fizică și intelectuală în care își poate exprima cert consimțământul la întreținerea de acte sexuale așa și nu a fost soluționată. Nu identificăm o claritate în acest sens nici în art.132² Cod penal care definește noțiunea de acte sexuale sau acțiuni cu caracter sexual neconsimțit: *„... (3) Se consideră neconsimțit actul sexual sau acțiunea cu caracter sexual care este însoțită de o constrângere fizică sau psihică, aplicată victimei ori altei persoane, sau în care se profită de imposibilitatea persoanei de a se apăra sau de a-și exprima voința”*. Ținând cont de acestea argumentele expuse supra în privința neconstituționalității art.174 alin.1 Cod penal în redacția de până la *LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23* sunt valabile și rămân aplicabil și la critica de neconstituționalitate a art.174 alin.1 în redacția de după adoptarea *LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23*.
6. Suplimentar la cele expuse mai sus, atragem atenția că art.171 alin.2 lit.a) Cod penal incriminează ca circumstanță agravantă actul sexual neconsimțit comis în privința unui minor, iar art.171 alin.3 lit.b) Cod penal, incriminează actul sexual neconsimțit săvârșit cu bună știință asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani”. În acest context, rămâne deschisă întrebarea privind vârsta de la care victima minoră poate exprima valabil consimțământul în vederea delimitării art.171 de art.174 Cod penal, întrucât legea penală nu excelează în explicații, persistând un vid juridic, iar încercările de hermeneutică juridică pot duce la interpretare extensivă defavorabilă. O tentativă de soluționare parțială a problemei a întreprins Curtea Supremă de Justiție prin Hotărârea Plenumului Despre practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața sexuală nr.17 din 07.11.2005 în care a indicat că : „ 4. La delimitarea componenței de infracțiune prevăzute de art.171 alin.(2) lit.b), 172 alin.(2) lit.b) CP de componența infracțiunii prevăzute de art.174 CP,

instanțele de judecată vor ține seama că actul sexual, actul de homosexualitate sau satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani are loc fără constrângere și fără a se profita de starea de neputință a victimei, iar ultima înțelegea caracterul și esența acțiunilor săvârșite”. Referitor la modul de aplicare a prevederilor art.171 alin.3 lit.b) Cod penal în raport cu art.174 Cod penal, Curte Supremă de Justiție nu a oferit nici o explicație, nefiind clar dacă un minor în vârstă de pînă la 14 ani poate exprima consimțămîntul valabil în ceea ce privește întreținerea unui act sexual sau nu. Unica explicație se conține în pct.19 al aceleiași hotărîri: „Raportul sexual, altul decât violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, săvârșite cu o persoană de vârstă fragedă, al cărei consimțămînt nu are valoare juridică, deoarece aceasta nu înțelege semnificația celor ce i se întîmplă, se califică nu conform art.174 Cod penal, ci potrivit art.171 alin.(3) lit.b) sau art.172 alin.(3) lit.a) Cod penal”. Ce vîrstă se consideră fragedă nici în hotărîrea Plenului și nici în legislația Republicii Moldova nu este indicat.

7. **Cu privire la critica de neconstituționalitate a art.174 alin.2 Cod penal al Republicii Moldova** este necesar de a remarcă că sintagma „(2) Persoana care a săvîrșit fapta prevăzută la alin.(1) nu este pasibilă de răspundere penală *dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vîrsta și dezvoltarea fizică și psihică*” stabilește trei condiții cumulative pe care urmează să le constate instanța de judecată în vederea stabilirii faptului că persoana nu este supusă răspunderii penale. Acest condiții cumulative sunt: 1. persoană să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vîrsta; 2. persoana să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea fizică; persoana să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea psihică.
8. Pentru aplicarea primei condiții - persoana să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vîrsta constatăm că legiuitorul nu a stabilit diferența concretă de vîrstă (în ani/luni) sau criteriile în funcție de care se va putea determina această diferență de vîrstă dintre făptuitor și victimă. Caracterul abstract al normei penale este susceptibil de o interpretare extensivă defavorabilă în cazul făptuitorului, iar interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a principiului legalității incriminării și legalității pedepsei. La speță, făptuitorul [redacted] este născut la 25.01.2006, iar partea vătămată [redacted] este născută la 04.11.2007. La momentul comiterii pretinselor fapte prevăzute de art.174 Cod penal, în luna iunie 2022, minorul [redacted] avea vîrsta de 16 ani și 5 luni, iar partea vătămată [redacted] avea împlinită vîrsta de 14 ani și 6 luni. Diferența de vîrstă dintre făptuitor și victimă constituie circa 1 ani și 9 luni. Aparent, art.174 alin.2 Cod penal ar putea fi aplicabil într-o astfel de situație însă dificultatea rezidă în lipsa unei clarități suficiente a normei penale în acest sens.
9. În Codul penal al Republicii Moldova există încă o singură normă penală care stabilește criterii clare de aplicare referitor la diferența de vîrstă dintre făptuitor și victimă, și anume art.201 Cod penal (Incestul): „ (1) Raportul sexual între rude pe linie dreaptă pînă la gradul trei inclusiv, precum și între rude pe linie colaterală (frați, surori), se pedepsește cu închisoare de pînă la 5 ani. (2) *Persoanele prevăzute la alin.(1) nu sînt pasibile de răspundere penală dacă, la momentul săvîrșirii faptei, nu au împlinit vîrsta de 18 ani și diferența de vîrstă între ei nu este mai mare de 2 ani*”. În acest caz, legiuitorul a stabilit clar diferența de vîrstă de maxim 2 ani, și că atît făptuitorul cît și victimă să nu aibă împlinită vîrsta de 18 ani, adică ambii să fie minori. O asemenea condiție, ca victima și făptuitorul să fie minori nu o regăsim în art.174 alin.2 Cod penal, astfel încît ipotetic, în redacția actuală făptuitorul poate avea 18 ani, iar victima pînă la 16 ani. Totodată art.3 alin.2 Cod penal interzice aplicarea extensivă și defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale.

10. În calitate de comparație Codul penal al României la art.220 alin.2 are o redacție mult mai previzibilă decât art.174 alin.2 Cod penal al Republicii Moldova: „ (1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 13 și 15 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Fapta prevăzută în alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 13 și 18 ani, când majorul a abuzat de autoritatea ori influența sa asupra victimei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Fapta prevăzută în alin. (1)-(3) se sancționează cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când: a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; c) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice. **(5) Faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani**”. Deci legiuitorul român a indicat expres că dacă diferența de vârstă dintre victimă făptuitor este de până la 3 ani, făptuitorul nu este tras la răspundere. De asemenea, legiuitorul român nu a condiționat aplicarea normei respective de minoratul făptuitorului la momentul comiterii faptei, astfel încât aceasta poate fi aplicată și făptuitorului care a atins vârsta de 18 ani la momentul comiterii faptei, respectând evident diferența de vârstă cu victima de până la 3 ani.
11. În calitate de comparație, Codul penal al Federației Ruse la art.134, de asemenea incriminează fapta de act sexual sau alte acțiuni sexuale cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, însă stabilește expres că pentru a nu fi supus răpunderii penale diferența de vârstă dintre făptuitor și victimă trebuie se fie de până la patru ani: „***(1) Raportul sexual cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani.***(2) Homosexualismul sau lesbianismul cu o persoană care nu a atins vârsta de 16 ani comis de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani. ***(3) Faptele prevăzute la alin.1 sau 2 comise în privința unei persoane care a împlinit vârsta de 12 ani dar nu a atins vârsta de 14 ani. (...)*** ***(4) Dacă diferența de vârstă dintre victimă și inculpat/ă este mai mică de patru ani aceasta din urmă nu se pedepsește cu închisoare pentru fapta săvârșită prevăzută de alin.1 a prezentului articol sau art.135 alin.1 al prezentului cod***”. Suplimentar legiuitorul rus a stabilit că pot fi trase la răspundere conform art.134 alin.1 și 2 doar făptuitorii care au atins vârsta de 18 ani la momentul comiterii faptei, iar în privința victimelor între 12-14 ani fiind aplicabile regulile generale ale subiectului infracțiunii.
12. În calitate de comparație legislația penală a Austriei, art.206 stabilește că: „(1) Orice persoană care întreține relații sexuale sau un act sexual echivalent cu actul sexual cu o persoană minoră se pedepsește cu închisoare de la unu la zece ani. (2) De asemenea, va fi pedepsită orice persoană care determină o persoană minoră să întrețină sau să tolereze un act sexual sau un act sexual echivalent cu actul sexual cu o altă persoană sau, pentru a se excita sexual sau pentru a se satisface pe sine sau pe un terț, să efectueze un act sexual echivalent cu actul sexual asupra sa.(3) Dacă infracțiunea are ca rezultat vătămarea corporală gravă (art. 84 subsecțiunea 1) sau sarcina minorului, făptuitorul se pedepsește cu închisoare de la cinci la cincisprezece ani, dar dacă aceasta are ca rezultat moartea minorului, cu închisoare de la zece la douăzeci de ani sau cu detențiune pe viață. ***(4) Dacă vârsta infractorului nu depășește vârsta minorului cu mai mult de trei ani, dacă actul sexual nu constă în penetrarea cu un obiect și dacă actul nu are ca rezultat vătămări corporale grave (§ 84 subsecțiunea 1) sau moartea persoanei minore, făptuitorul nu va fi***

*pedepsit în conformitate cu subsecțiunile 1 și 2, cu excepția cazului în care minorul nu a împlinit încă vârsta de 13 ani*⁶.

13. Conform art.187 Cod penal al Elveției: „ 1. O persoană care comite un act sexual asupra unui copil sub 16 ani, o persoană care a determinat un copil de această vârstă să comită un act de natură sexuală; o persoană care a implicat un copil de această vârstă într-un act de natură sexuală; se pedepsește cu închisoarea pe un termen care nu depășește cinci ani sau cu o sancțiune pecuniară. (2) Fapta nu se pedepsește dacă diferența de vârstă dintre participanți nu depășește trei ani. În cazul în care, la momentul săvârșirii faptei, autorul infracțiunii avea mai puțin de 20 de ani și se afla în circumstanțe speciale sau în cazul în care victima s-a căsătorit sau a înregistrat un parteneriat cu autorul infracțiunii, autoritatea competentă poate să nu urmărească penal autorul infracțiunii, să îl trimită în instanță sau să impună o pedeapsă. (4) Sancțiunea este închisoarea pentru o perioadă care nu depășește trei ani sau o sancțiune pecuniară în cazul în care autorul infracțiunii a acționat presupunând în mod eronat că victima sa avea cel puțin 16 ani, deși ar fi putut evita eroarea cu diligența cuvenită⁷”.
14. Codul penal al Italiei nu instituie răspunderea penală pentru minorii care au întreținut raporturi sexuale cu persoane care au atins vârsta de 13 ani, dacă diferența de vârstă între victimă și făptuitor este de pînă la 3 ani⁸.
15. În concluzie, legiuitorii statelor străine, precum România, Federația Rusă, Austria, Elveția, Italia au optat ca și legiuitorul moldav pentru liberare de răspundere a persoanelor care au comis acte sexuale consimțite cu minori în vîrstă de pînă la 16 ani. Doar că legiuitorii străini au stabilit în mod expres dispensa de vîrstă dintre victimă și făptuitor, prezumînd că această diferență de vîrstă maximă ar fi un criteriu clar și suficient că făptuitorul și victima sunt la un nivel apropiat de dezvoltare fizică și psihică concomitent, fără a mai fi necesare alte careva criterii neclare și complicate în aplicare, așa cum a indicat legiuitorul moldav.
16. A doua condiție cumulativă stabilită de legiuitorul moldav pentru liberarea de răspundere penală conform art.174 alin.2 este ca *făptuitorul să fie la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește dezvoltarea fizică*, fără a stabili la care aspecte ale dezvoltării fizice să se raporteze instanța de judecată care va aplica norma sau care sunt criteriile în funcție de care se va determina nivelul apropiat de dezvoltare dintre victimă și făptuitor (greutate, înălțime etc.). În calitate de exemplu, la speța examinată victima minoră la momentul comiterii pretinse fapte prevăzute la art.174 alin. 1 Cod penal avea circa 75 kg, fapt reflectat la efectuarea expertizei medico-legale în privința acesteia, iar făptuitorul pînă la 60 kg. Astfel de criteriu urmează a fi exclus întrucît creează doar incertitudine în aplicare. Totodată, cadrul legal al Republicii Moldova referitor la expertizele care ar putea determina dacă făptuitorul este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește victima este unul deficitar și lacunar. Conform HG nr.195 din 24.03.2017 privind aprobarea Nomenclatorului expertizelor judiciare, Domeniul VII, pct.24.01, specialitatea Expertiza persoanelor nu are drept scop și probleme rezolvate cel puțin similare celor discutate la speță, fiind axată exclusiv pe leziunile corporale⁹.

⁶ <https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Bundsnormen/NOR40023134/NOR40023134.html>

⁷ https://web.archive.org/web/20120929070750/http://www.admin.ch/ch/f/rs/311_0/a187.html

⁸ https://isd.olografix.org/faq/cod_pen.htm#corruzione

⁹ SCOP: Examinarea persoanelor în vederea evaluării leziunilor corporale și a stărilor organismului uman. PROBLEME REZOLVATE: - stabilirea: leziunilor și mecanismelor de formare a lor; vechimii și gravității vătămării corporale; stării de sănătate; agravării, simulării și disimulării; bolilor artificiale și a automutilării; volumului incapacității de muncă; stărilor sexuale contestabile (sex, maturitate sexuală, virginitate, deflorare, procreare, data concepției, sarcină, naștere, avort); consecințelor și urmelor agresiunilor cu caracter sexual; - confirmarea stării de

17. A treia condiție stabilită de legiuitorul moldav pentru a nu fi tras la răspundere este ca *făptuitorul să fie la nivel apropiat cu victima în ceia în ceia ce privește dezvoltarea psihică*. Noțiunea de dezvoltare psihică apropiată nu este descrisă nici de Codul penal al Republicii Moldova și nici de alte acte normative. De asemenea, nu sunt descrise nici măcar criteriile în funcție de care se va putea determina dezvoltarea psihică apropiată a făptuitorului și cine este competent să dea o apreciere în acest sens. Nici art.143 Cod de procedură penală nu include în lista cazurilor când efectuarea expertizei este obligatorie, nivelul apropiat al dezvoltării fizice și psihice a făptuitorului cu victima în vederea aplicării art.174 alin.2 Cod penal al Republicii Moldova. Deși în Nomenclatorul expertizelor judiciare, citat supra, la specialitatea 29.01 Expertiza clinico-psihologică în condiții de ambulator se regăsește printre problemele rezolvate și „aprecierea nivelului de dezvoltare psihică, a particularităților individual psihologice, nivelului dezvoltării intelectuale și soluționarea întrebării privind capacitatea expertizatului de a recepționa corect circumstanțele cu importanță pentru procesul penal”, nu identificăm compararea nivelului de dezvoltare psihică a persoanelor minore, una dintre care este victimă, iar alta făptuitor.
18. Unul din criteriile care în viziunea noastră urmează a fi luate în considerație la aplicarea art.174 alin.2 Cod penal, atât la nivelul apropiat al victimei ca vârstă, cât și dezvoltare fizică, psihică este nivelul sistemului de învățământ stabilit de Codul educației nr.152 din 17.07.2014 al Republicii Moldova. În cazul învățământului, legiuitorul a stabilit câteva trepte de dezvoltare a minorilor, legate prin vârstă, dezvoltare fizică și psihică. Victimei infracțiunii prevăzute de art.174 Cod penal, adică minorului în vârstă de până la 16 ani, îi corespunde învățământul gimnazial (clasele V-IX)¹⁰ unde vârsta acestuia variază între 11 și 16 ani, iar diferența de vârstă este de 5 ani. Dat fiind faptul că legiuitorul nu întâmplător a împărțit studiile primare (clasa I-IV), studiile gimnaziale (V-IX), oferind o marjă acestor studii de 4 și respectiv 5 ani este evident că vârsta minorilor în aceste marje este apropiată, iar nivelul de dezvoltare fizică și psihică similar.

ebrietate alcoolică și narcotice; - interpretarea rezultatelor cercetărilor de laborator medico-legale și medicale; - altele asemenea.

¹⁰ Art.20 Codul educației nr. 152 din 17.07.2014.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul).

Rechizitoriul pe cauza cauza penală ----- .

G. Declarația și semnătura autorului sesizării¹

Arsead Alexandru
Popescu

¹ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE

23 februarie 2024

municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul central
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător
Grefier
Cu participarea părților

Inga Gorlenco
Jorovlea Daniela

examinând în ședință publică cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, în cadrul cauzei penale de învinuirea lui [redacted] în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de 171 alin. (2) lit. b), art. 174 alin. (1), art. 174 alin. (1), art. 208¹ și art. 177 alin. (1) Cod penal,

constată:

Pe rol la Judecătoria Cahul, sediul Central se află cauza penală de învinuirea lui [redacted] în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de 171 alin. (2) lit. b), art. 174 alin. (1), art. 174 alin. (1), art. 208¹ și art. 177 alin. (1) Cod penal.

Se învinuiește [redacted] că în una din zile, la sfârșitul lunii iunie 2022, aproximativ la ora 17:00 min, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora [redacted], născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale cu minora [redacted] prin constrângere psihică, manifestată prin amenințarea cu aplicarea violenței fizice, precum și profitând de imposibilitatea acesteia de se apăra din cauza vârstei minore, a dezbrăcat-o de haine și contrar voinței a întreținut cu [redacted] un act sexual cu penetrarea vaginală a organului său sexual, neconsimțit.

Acțiunile lui [redacted] au fost încadrate în prevederile art. 171 alin. (2) lit.b) Cod Penal, după indicii: „Violul, adică actul sexual neconsimțit, săvârșit cu bună-știință asupra unui minor”.

Tot el, acționând intenționat, în una de zile, la sfârșitul lunii iunie 2022, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora [redacted], născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale a întreținut cu ultima act sexual cu penetrarea orală a organului lui sexual, cu consimțământul acesteia.

Acțiunile lui [redacted] au fost încadrate în prevederile art. 174 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.”

Tot el, acționând intenționat, aproximativ în una de zile a lunii august 2022, aflându-se într-o fișie forestieră în regiunea căminelor a Colegiului de Medicină Cahul, situate în apropierea Spitalului Raional Cahul împreună cu minora [redacted], născută la 04.11.2007, despre care știa cu certitudine că este minoră, având scopul obținerii unei satisfacții sexuale a întreținut cu ultima două acte sexuale cu penetrarea vaginală a organului lui sexual, cu consimțământul acesteia.

Acțiunile lui [redacted] au fost încadrate în prevederile art. 174 alin. (1) Cod penal, conform semnelor calificative: „Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.”

Tot el, aproximativ în perioada lunilor ianuarie- august 2022, a solicitat și a primit pe telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A de la minora [redacted], născută la

04.11.2007 prin rețele de socializare „INSTAGRAM” poze intime ale ultimei în lingerie și fără, pe care le-a deținut în telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A și apoi le-a distribuit aproximativ în perioada 30 septembrie 2022 – 03 octombrie 2022 lui prin rețele de socializare pe telefonul lui mobil de model Oppo CPH 2127, iar ultimul le-a transmis mamei minore, pe telefonul mobil de model XIAOMI POCCO S3 și a amenințat-o dacă nu va lua cererea depusă la data de 29.09.2022 le va distribui pe rețele de socializare.

Acțiunile lui au fost încadrate în prevederile art.208/1 Cod penal, conform indicilor: „ *Distribuirea, difuzarea, și deținerea de imagini cu reprezentări ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate de manieră lascivă sau obscenă, inclusiv în formă electronică*”.

Tot el, urmărind scopul de a răspândi ilegal informații ce țin de viața personală, și sunt ocrotite de lege și care constituie secret personal, după ce în perioada ianuarie- august 2022 a primit pe telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A de la minora născută la 04.11.2007, prin rețele de socializare „INSTAGRAM” poze intime ale ultimei în lingerie și fără, pe care le-a deținut în telefonul său mobil de model XIAOMI Redmi 9A și în perioada de 30 septembrie 2022 - 03 octombrie 2022, fără consimțământul minorei, le-a distribuit lui prin rețele de socializare pe telefonul lui mobil de model Oppo CPH 2127, iar ultimul le-a transmis prin rețele de socializare în telefonul mobil de model XIAOMI POCCO S3 mamei minorei, acțiuni care i-au lezat onoarea și demnitatea minorei

Acțiunile lui au fost încadrate în prevederile art. 177 alin. (1) Cod penal, conform indicilor: „ *Răspîndirea cu bună-știință a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal al altei persoane fără consimțământul ei*”.

La data de 15 ianuarie 2024, cauza penală de învinuirea lui în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de 171 alin. (2) lit. b), art. 174 alin. (1), art. 174 alin. (1), art. 2081 și art. 177 alin. (1) Cod penal a fost repartizată aleatoriu judecătorului Inga Gorlenco.

La data de 999 și la data de 23 februarie 2024, apărătorul inculpatului avocatul Todorov Maxim a depus sesizare privind excepția de neconstituționalitate în privința art. 174 alin. (1), (2) Cod penal.

Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.1 Cod penal în redacția de până la LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23]:

Articolul 174. Raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.
(1) Raportul sexual altul decât violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Obiectul sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.1 Cod penal în redacția adoptată prin LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23]:

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.
(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Obiect sesizării îl constituie prevederile art.174 alin.2 Cod penal îl constituie sintagma „... dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică”:

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani.
(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) nu este pasibilă de răspundere penală dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică.

Prezent în cadrul ședinței de judecată din 23 februarie 2024. apărătorul inculpatului
, avocat Todorov Maxim, inculpatul
; și reprezentantul legal
a inculpatului Fatiana au susținut cererea și au solicitat admiterea.

Procurorul Marga Viorica a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.
Apărătorul părții vătămate avocat Cotea Svetlana, a solicitat
respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

Audiind opinia participanților în proces, examinând materialele cauzei penale, instanța de
judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții
Constituționale sesizarea depusă de apărătorul inculpatului
, avocatul Todorov
Maxim, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 4 alin.(1) Constituție *Dispozițiile constituționale privind drepturile și
libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a
Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.*

Iar, potrivit art. 15 Constituție *Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de
libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.*

Conform art. 345 Cod de procedură penală (4) *În ședința preliminară se soluționează chestiunile
privind: 1) cererile și demersurile înaintate, precum și recuzările declarate.*

În conformitate cu art. 7 Cod de procedură penală (1) *Procesul penal se desfășoară în strictă
conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele
internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii
Moldova și ale prezentului cod.*

(3) *În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor
Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului,
care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui
participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității
acestora.*

(3¹) *La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de
judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor
contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din
Constituție;*

b) *excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de
către instanța de judecată din oficiu;*

c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;*

d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile
contestate.*

(3²) *Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere
care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a
cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate,
dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile
procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională
în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.*

Curtea Constituțională a hotărât în Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea
articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova: *în cazul existenței
incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor
Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi
aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să
sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței
de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța
de judecată din oficiu; sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi
aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către
judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și
judecătoriiilor, pe rolul cărora se află cauza; judecătorul ordinar nu se pronunță asupra*

temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Iar, potrivit pct. 83, 86, 107 Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

Instanța de judecată conchide faptul că apărătorul inculpatului _____, avocatul Todorov Maxim este în drept să depună sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității art. 174 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

Drept urmare a celor justificate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, excepția a fost ridicată de către apărătorul inculpatului _____, avocatul Todorov Maxim, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de apărătorul inculpatului _____, avocatul Todorov Maxim.

În conformitate cu art. art. 7, 342 Cod de procedură penală, instanța de judecată,

dispune:

Se ridică excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Todorov Maxim, în interesele inculpatului _____ pentru controlul constituționalității art.174 alin.1 Cod penal în redacția de pînă la LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23].

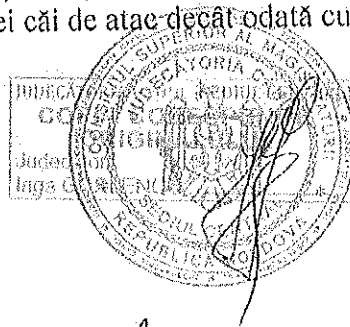
Se ridică excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Todorov Maxim, în interesele inculpatului _____ pentru controlul constituționalității art.174 alin.1 Cod penal în redacția adoptată prin LP316 din 17.11.22, MO394-400/09.12.22 art.737; în vigoare 09.01.23].

Se ridică excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Todorov Maxim, în interesele inculpatului _____, pentru controlul constituționalității art.174 alin.2 Cod penal îl constituie sintagma „... dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta și dezvoltarea fizică și psihică.

Se remite după competență Curții Constituționale sesizările depuse de avocatul Todorov Maxim, în interesele inculpatului _____ pentru controlul constituționalității art. 174 alin. (1), (2) Cod penal.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac decât odată cu fondul cauzei.

**Președinte de ședință,
Judecător**

Inga Gorlenco